

F.t.l. vedr. rentetilskud til visse landmænd

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

I. Lovforslaget tilsigter at skabe grundlag for, at der kan ydes hjælp til gældssanering og til nedbringelse af renteudgifter for en bredere kreds af landmænd end hidtil.

a. Lov nr. 131 af 9. april 1980 om statsgaranti for lån og rentetilskud til visse landmænd (gælds-saneringsloven) trådte i kraft den 27. maj 1980. Efter loven kunne der ydes statsgaranti for lån inden for en beløbsramme på 700 mill. kr. Maksimum for det enkelte garanterede lån var 500.000 kr., og ansøgningsfristen var fastsat til den 31. december 1980. Garanti blev ydet for lån, der optoges af ejere eller forpagtere af landbrugsejendomme med henblik på en sanering af deres gæld. Det var en betingelse, at ansøgeren i tiden fra 1. januar 1974 til 31. december 1979 havde erhvervet ejendommen eller foretaget væsentlige investeringer på ejendommen med henblik på animalsk produktion. Endvidere blev der i administrativ praksis stillet krav om en mindste gældsprocent på ca. 70. Rentetilskuddet udgjorde 5 pct. om året i de 3 første år af lånets løbetid.

Ved lov nr. 129 af 25. marts 1981 blev loven ændret således, at beløbsrammen for de statsgaranterede lån blev forhøjet til 2,5 mia kr., maksimum for det enkelte statsgaranterede lån blev forhøjet til 600.000 kr., og ansøgningsfristen blev fastsat til den 31. december 1981.

Ved lov nr. 293 af 9. juni 1982 ændredes loven således, at beløbsrammen blev forhøjet til 4,5 mia kr., maksimum for det enkelte statsgaranterede lån blev forhøjet til 700.000 kr., og ansøgningsfristen blev fastsat til 1. juli 1983. Betingelserne for at opnå statsgaranti og rentetilskud blev lempet, idet også erhvervelser og investeringer, foretaget i årene 1972, 1973 og 1980 medtoges. Endvidere blev investering i køb af jord til animalsk produktion medtaget som godkendelsesberettiget investering. Rentetilskuddet blev ændret, således at det for nye sager udbetales med 8 pct. det første år, 5 pct. det andet år og 2 pct. det tredje år.

Udgiften til rentetilskud blev ved lovændringen i 1982 anslået til i alt ca. 675 mill. kr. i den 3-årige tilskudsperiode.

Om folketingets behandling af lov nr. 131 af 9. april 1980 henvises til Folketingets forhandlinger 1979-80 (2. samling), sp. 5812, 6371, 6999 og 7399. Om behandlingen af lov nr. 129 af 25. marts 1981 henvises til Folketingets forhandlinger 1980-81, sp. 5046, 6008, 7945 og 8329. For så vidt angår behandlingen af lov nr. 293 af 9. juni 1982 henvises til Folketingets forhandlinger 1981-82, sp. 4776, 5298, 9008 og 9286.

b. Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning, der varetager administrationen af gælds-saneringsloven, har pr. 5. november 1982 modtaget ca. 6.200 ansøgninger. Heraf har hypotekbanken bevilget eller reserveret garantibeløb i 5.634 sager for i alt 2,2 mia kr. Ca. 500 ansøgninger er afslået eller trukket tilbage.

Det skønnes, at der primo november er en ikke udnyttet garantiramme på 2,3 mia kr. og et dertil svarende rentetilskudsbeløb på ca. 345 mill. kr.

Ved den seneste lovændring forventedes antallet af ansøgninger at ville stige væsentligt, ikke mindst som følge af de lempede kriterier. Det kan imidlertid konstateres, at sagstilgangen er mindre end forventet, og garantirammen kan derfor ikke antages at blive udnyttet fuldt ud inden ansøgningsfristens udløb.

c. Kravet om væsentlige investeringer i driftsbygninger med henblik på animalsk produktion er i praksis anset for opfyldt, hvis de samlede investeringsudgifter i den angivne periode har udgjort mindst 250.000 kr. Dispensation er meddelt i tilfælde, hvor de godkendelsesberettigede investeringer har udgjort 220-230.000 kr. For mindre ejendomme er investeringer på 100.000 kr., dog mindst 10 pct. af ejendommens handelsværdi, anset for væsentlige. Dispensation kan efter praksis forventes, når der på bedriften er en i forhold til dennes størrelse væsentlig animalsk produktion eller en specialproduktion.

Endvidere er der dispenseret fra kravet om væsentlige investeringer i driftsbygninger med hen-